

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.4.2021 r.
COM(2021) 181 final

2021/0097 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w zakresie zwolnień w imporcie i niektórych dostawach, w odniesieniu do środków unijnych przyjmowanych w interesie publicznym

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Celem niniejszej inicjatywy jest wspieranie i ułatwianie stosowania środków przyjmowanych na szczeblu Unii w interesie publicznym, w szczególności w przypadku, gdy Unia działa w ramach wykonywania mandatu do nabywania towarów i usług w celu ich bezpłatnej dystrybucji w państwach członkowskich stosownie do ich potrzeb w sytuacjach nadzwyczajnych. Środki te mają między innymi na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym, przygotowywanie się lub reagowanie na nie w kontekście obecnych lub przyszłych kryzysów i klęsk żywiołowych. Inicjatywa wspiera te środki poprzez wyeliminowanie podatku od wartości dodanej (VAT) jako czynnika kosztowego oraz związanego z nim obciążenia regulacyjnego. Dokładniej rzecz ujmując, niniejszy wniosek przewiduje zwolnienie z VAT towarów dostarczanych lub usług świadczonych na rzecz Komisji lub agencji lub organu UE oraz towarów importowanych przez Komisję lub agencję lub organ UE, w przypadku gdy Komisja lub taka agencja lub taki organ nabywają te towary lub usługi w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii w interesie publicznym.

Trwająca obecnie pandemia COVID-19 pokazuje dobitnie, jak ważne jest dobre przygotowanie i zdolność do szybkiego reagowania w oparciu o ustrukturyzowane, spójne i scentralizowane podejście na szczeblu UE. Taki wniosek jest również słuszny w odniesieniu do innych obecnych i przyszłych sytuacji, które wymagają skoordynowanych działań na szczeblu Unii. W związku z tym, w oparciu o doświadczenia związane z walką z pandemią COVID-19, niniejsza inicjatywa ma na celu zapewnienie Unii Europejskiej kompleksowego i przyszłościowego rozwiązania. Celem jest dostosowanie przepisów UE dotyczących VAT, na przykład w odniesieniu do środków w dziedzinie zarządzania klęskami żywiołowymi i kryzysami, a tym samym ułatwianie działań Komisji, agencji UE lub innych organów UE przy wypełnianiu jakiegokolwiek mandatu powierzonego im na mocy prawa Unii.

Doświadczenia zdobyte w trakcie stosowania przez Komisję środków nadzwyczajnych podczas pandemii COVID-19 pokazują, że podatek VAT pobierany od niektórych transakcji staje się w ramach zamówień publicznych czynnikiem kosztowym obciążającym i tak już ograniczone budżety. Przedmiotowe kwoty VAT zmniejszają ilość towarów i usług, jakie Komisja może zamówić w celu gromadzenia zapasów lub natychmiastowego ich przekazania do państw członkowskich, a jednocześnie zwiększają złożoność i opóźniają operacje solidarnościowe, których celem jest zaspokojenie pilnych potrzeb. Ponadto koszty przestrzegania przepisów stają się obciążeniem dla przedsiębiorstw, które dostarczają towary i świadczą usługi na rzecz Unii, zwłaszcza jeśli chodzi o ich rejestrację w organach podatkowych w wielu lub we wszystkich państwach członkowskich.

Istnieje zatem pilna potrzeba podjęcia natychmiastowych działań w odniesieniu do walki z obecną pandemią COVID-19 oraz w celu stworzenia gotowości do działania z myślą o porównywalnych przyszłych środkach przyjmowanych na poziomie Unii w interesie publicznym. W tym celu należy wprowadzić szeroko zakrojone zwolnienie z VAT w odniesieniu do zakupów dokonywanych przez Komisję lub przez agencję lub organ UE w celu gromadzenia, przekazania lub dostarczenia w inny sposób towarów lub usług państwom członkowskim lub osobom trzecim, ponieważ jest to właściwe rozwiązanie niezbędne do umożliwienia koordynacji środków na szczeblu Unii.

Opierając się na wnioskach wyciągniętych z pandemii COVID-19 oraz mając na uwadze wypracowanie przyszłościowego rozwiązania, zakres niniejszego wniosku jest szeroki i obejmuje wszystkie rodzaje towarów i usług. Jeśli chodzi o towary, wniosek będzie miał przykładowo zastosowanie do wszelkiego rodzaju medycznych środków przeciwdziałania, takich jak produkty biologiczne¹, leki i produkty lecznicze², a także wyroby medyczne³. Wniosek obejmie również produkty pozamedyczne niezbędne do radzenia sobie z kryzysami humanitarnymi⁴. Niniejszy wniosek obejmuje także szeroki zakres usług związanych lub niezwiązanych z sektorem zdrowia⁵.

Kwalifikowanym celem wykorzystywania tych towarów i usług przez Komisję lub agencję lub organ UE jest wszelka działalność polegająca na wykonywaniu mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii i leżąca w interesie publicznym. Zamierzeniem może być na przykład udostępnianie nabywanych towarów lub usług nieodpłatnie państwu członkowskiemu lub stronom trzecim⁶. Te towary i usługi mogłyby także stanowić część strategii gromadzenia zapasów z myślą o przyszłych darowiznach.

W obliczu pandemii COVID-19 Komisja wprowadziła nadzwyczajne środki w obszarze VAT, aby pomóc ofiarom epidemii. W dniu 3 kwietnia 2020 r. Komisja przyjęła decyzję (UE) 2020/491⁷ umożliwiającą państwom członkowskim tymczasowe zwolnienie z VAT (oraz z ceł) podstawowych towarów niezbędnych do zwalczania skutków epidemii COVID-19 (obejmujących m.in. środki ochrony indywidualnej, wyroby medyczne do diagnostyki in vitro, wyroby medyczne takie jak respiratory oraz ograniczoną liczbę leków⁸).

Decyzja ta obejmuje wyłącznie import, ale nie wewnątrzwspólnotowe ani krajowe dostawy, ponieważ autonomiczne uprawnienia Komisji ograniczają się do tej konkretnej dziedziny. Początkowy środek obowiązywał przez okres sześciu miesięcy i został przedłużony do dnia

¹ Takie jak szczepionki, produkty krwiopochodne lub przeciwciała.

² Takie jak środki przeciwdrobnoustrojowe i antybiotyki, odtrutki na wypadek zatrucia chemicznego, preparaty niwelujące skutki napromieniowania, antytoksyny, tabletki z jodem na wypadek awarii jądrowych.

³ Takie jak badania diagnostyczne i materiały do ich przeprowadzania, sprzęt laboratoryjny, środki ochrony indywidualnej (ŚOI), takie jak rękawice, maski filtrujące/maski, fartuchy, produkty do dezynfekcji i sprzęt dezynfekcyjny.

⁴ Takie jak namioty, łóżka polowe, odzież i żywność; sprzęt poszukiwawczo-ratowniczy dla regionów dotkniętych trzęsieniem ziemi; worki z piaskiem, kamizelki ratunkowe i łodzie pneumatyczne dla regionów dotkniętych powodzią; urządzenia do pomiaru promieniowania na wypadek awarii jądrowych.

⁵ Takich jak tworzenie i produkcja niezbędnych produktów oraz zarządzanie dostawami tych produktów; działania w zakresie badań naukowych i innowacji; wspólne udzielanie zamówień; strategiczne gromadzenie zapasów produktów; zezwolenia na produkty lecznicze; stosowanie środków terapeutycznych; przyjmowanie pacjentów; wymiana pracowników służby zdrowia lub innych ekspertów; zapewnianie miejsc kwarantanny; badania kliniczne; naukowa walidacja produktów medycznych; dezynfekcja pomieszczeń.

⁶ Takim jak szpital, krajowy organ ds. zdrowia lub reagowania na klęski żywiołowe lub prywatne przedsiębiorstwo, któremu zlecono reagowanie na klęski.

⁷ Decyzja Komisji (UE) 2020/491 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywozowych i z VAT w odniesieniu do towarów potrzebnych do zwalczania skutków epidemii COVID-19 w 2020 r. (Dz.U. L 103 I z 3.4.2020, s. 1).

⁸ Aby zapoznać się z orientacyjnym wykazem uwzględnionych towarów, zob. https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/03-04-2020-import-duties-vat-exemptions-on-importation-covid-19-list-of-goods.pdf

31 października 2020 r.⁹, a następnie do dnia 30 kwietnia 2021 r.¹⁰ Obecnie trwają prace nad kolejnym przedłużeniem.

W dniu 7 grudnia 2020 r.¹¹ Rada przyjęła wniosek Komisji¹² wprowadzający zmianę dyrektywy 2006/112/WE Rady¹³ (dyrektywa VAT) i umożliwiający państwom członkowskim stosowanie obniżonej stawki VAT w odniesieniu do dostaw wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro związanych z COVID-19 i usług z nimi ściśle powiązanych. Ponadto państwa członkowskie mogą przyznać zwolnienie z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie w odniesieniu do tych wyrobów i usług z nimi ściśle powiązanych oraz do dostaw szczepionek przeciwko COVID-19 i usług ściśle powiązanych z tymi szczepionkami.

Środki te zapewniły szybkie, skuteczne i ukierunkowane rozwiązania pilnych potrzeb pojawiających się w trakcie pandemii COVID-19. Mają one jednak bardzo ograniczony zakres zastosowania i tymczasowy charakter i nie wszystkie państwa członkowskie zdecydowały się na zastosowanie opcji zerowych stawek tam, gdzie to umożliwiono.

Dyrektywa VAT przewiduje, z zastrzeżeniem pewnych warunków i ograniczeń, zwolnienie¹⁴ z prawem do odliczenia VAT na poprzednim etapie w odniesieniu do importu towarów przez organy europejskie (w tym Komisję) i dostaw towarów i świadczenia usług na ich rzecz, do których stosuje się Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej (PPI¹⁵). Zgodnie z odnośną wykładnią PPI zwolnienie to jest ściśle ograniczone do zakupów dokonywanych do celów użytku służbowego danego organu Unii. Nie będzie ono miało zastosowania do zakupu towarów i usług, które są na przykład przeznaczone do nieodpłatnego udostępnienia państwom członkowskim lub stronie trzeciej, takiej jak krajowy organ ds. zdrowia lub szpital, ponieważ nie jest to uznawane za użytek służbowy. Dokładnie takie przypadki mogą jednak stać się szczególnie ważne w odpowiedzi na kryzysy, a zatem stosowane obecnie zwolnienia z VAT są niewystarczające w tym względzie.

Wniosek Komisji z 2018 r.¹⁶ dotyczący zmiany dyrektywy VAT w zakresie stawek VAT, który oczekuje na rozpatrzenie przez Radę, też nie będzie mógł zapewnić zadowalającego rozwiązania w postaci zniesienia VAT od wszystkich transakcji, które są celem niniejszej

⁹ Decyzja Komisji (UE) 2020/1101 z dnia 23 lipca 2020 r. zmieniająca decyzję (UE) 2020/491 w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywózowych i z VAT w odniesieniu do towarów potrzebnych do zwalczania skutków epidemii COVID-19 w 2020 r. (Dz.U. L 241 z 27.7.2020, s. 36).

¹⁰ Decyzja Komisji (UE) 2020/1573 z dnia 28 października 2020 r. zmieniająca decyzję (UE) 2020/491 w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywózowych i z VAT w odniesieniu do towarów potrzebnych do zwalczania skutków epidemii COVID-19 w 2020 r. (Dz.U. L 359 z 29.10.2020, s. 8).

¹¹ Dyrektywa Rady (UE) 2020/2020 z dnia 7 grudnia 2020 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do środków tymczasowych dotyczących podatku od wartości dodanej mających zastosowanie do szczepionek przeciwko COVID-19 i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro w kierunku tej choroby w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Dz.U. L 419 z 11.12.2020, s. 1).

¹² Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE Rady w zakresie środków tymczasowych w przypadku podatku od wartości dodanej w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19 i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro w kierunku tej choroby w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (COM(2020) 688 final).

¹³ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1) ze zmianami.

¹⁴ Art. 143 ust. 1 lit. fa) i art. 151 ust. 1 lit. aa).

¹⁵ Protokół (nr 7) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 1).

¹⁶ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej (COM(2018) 20 final z dnia 18 stycznia 2018 r.).

inicjatywy. Wniosek ten, jeżeli zostanie jednomyślnie przyjęty przez Radę, umożliwi państwom członkowskim stosowanie obniżonej lub nawet zerowej stawki¹⁷ do niektórych dostaw tylko wówczas, gdy takie dostawy przynoszą korzyść konsumentowi końcowemu i służą realizacji celu leżącego w interesie ogólnym. Decyzja co do zastosowania takiego korzystnego traktowania pod względem VAT pozostałaby natomiast w gestii państw członkowskich.

Aby pomóc państwom członkowskim w lepszym radzeniu sobie z wyzwaniami epoki cyfrowej i zmniejszyć obciążenie administracyjne związane ze stosowaniem papierowej wersji świadectwa zwolnienia przewidzianego w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011¹⁸, w szczególności w sytuacjach kryzysowych, takich jak pandemia, należy wprowadzić formularz elektroniczny. Celem takiego formularza jest potwierdzenie, że transakcja kwalifikuje się do zwolnienia na podstawie art. 151 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy VAT. Podobnie jak już określono w art. 199b ust. 4 dyrektywy VAT, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania w drodze aktów wykonawczych szczegółów technicznych tego formularza, w tym wspólnej wiadomości elektronicznej, za pomocą której informacje mają być przekazywane, w konsultacji ze Stałym Komitetem Współpracy Administracyjnej ustanowionym na mocy art. 58 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010¹⁹, z zastosowaniem procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011²⁰.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek uzupełnia decyzję Komisji (UE) 2020/491 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywozowych i z VAT w odniesieniu do towarów potrzebnych do zwalczania skutków epidemii COVID-19 w 2020 r., które zostało przedłużone do końca kwietnia 2021 r. Uzupełnia on także dyrektywę Rady (UE) 2020/2020 z dnia 7 grudnia 2020 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do środków tymczasowych dotyczących podatku od wartości dodanej mających zastosowanie do szczepionek przeciwko COVID-19 i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro w kierunku tej choroby w odpowiedzi na pandemię COVID-19. Jest on również zgodny z wnioskiem Komisji z 2018 r. w sprawie zmiany dyrektywy VAT w zakresie stawek VAT, który oczekuje na rozpatrzenie przez Radę.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest spójny z inicjatywami podejmowanymi w ramach polityk UE, takich jak Europejska Unia Zdrowotna i strategia farmaceutyczna dla Europy. W szczególności jest on spójny z inicjatywami opisanymi poniżej.

¹⁷ Zwolnienie z VAT z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw.

¹⁸ Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz.U. L 77 z 23.3.2011, s. 1).

¹⁹ Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1).

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

W dniu 14 kwietnia 2020 r. Rada uruchomiła instrument wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych²¹, który pomaga państwom członkowskim w reagowaniu na pandemię COVID-19 poprzez reagowanie na pilne potrzeby w strategiczny i skoordynowany sposób na szczeblu UE.

W dniu 2 czerwca 2020 r. Komisja zaproponowała²² wprowadzenie ukierunkowanych zmian w Unijnym Mechanizmie Ochrony Ludności²³, umożliwiającym Unii i państwom członkowskim lepsze przygotowanie się na przyszłe kryzysy oraz szybkie i skuteczne reagowanie na te kryzysy, w szczególności te o dużym oddziaływaniu, z uwagi na potencjalne zakłócenia w naszych gospodarkach i społeczeństwach, co widać tak wyraźnie w sytuacji nadzwyczajnej związanej z COVID-19. Nadrzędnym celem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności jest wzmocnienie współpracy w dziedzinie ochrony ludności między państwami członkowskimi UE a sześcioma państwami uczestniczącymi²⁴ w celu poprawy zapobiegania klęskom żywiołowym oraz gotowości i reagowania na nie. W przypadku gdy skala sytuacji nadzwyczajnej przekracza zdolności reagowania danego kraju, może on zwrócić się o pomoc za pośrednictwem tego mechanizmu. W ramach mechanizmu Komisja odgrywa kluczową rolę w koordynowaniu reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy w Europie i poza nią i wnosi wkład w co najmniej 75 % kosztów transportu lub kosztów operacyjnych dotyczących podejmowanych działań. Sercem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności jest Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego (ERCC)²⁵ Komisji, które koordynuje pomoc dla krajów dotkniętych klęskami żywiołowymi i katastrofami, w tym dostawy artykułów pierwszej potrzeby, dostawy specjalistycznego sprzętu, a także pomoc w formie zespołów ochrony ludności oraz know-how.

W orędziu o stanie Unii w 2020 r. ogłoszonym w dniu 16 września 2020 r. przewodnicząca Komisji podkreśliła potrzebę wyciągnięcia wniosków z obecnego kryzysu i stworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej. Jednocześnie w liście intencyjnym²⁶ skierowanym do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i prezydencji Rady przewodnicząca przedstawiła odpowiednie kluczowe inicjatywy na 2021 r. Inicjatywy te obejmują również wnioski ustawodawcze mające na celu utworzenie nowej europejskiej agencji ds. badań i rozwoju w dziedzinie biomedycyny, rozszerzenie mandatu Europejskiej Agencji Leków (EMA) i Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC), a także utworzenie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia.

W swoim programie prac na 2021 r.²⁷ Komisja podkreśliła potrzebę wzmocnienia przygotowania UE na sytuacje kryzysowe i zarządzania transgranicznymi zagrożeniami zdrowia oraz potwierdziła, że nadszedł czas na zbudowanie silniejszej Europejskiej Unii Zdrowotnej. Program prac zawiera wnioski ustawodawcze mające na celu wzmocnienie unijnych ram wykrywania poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia i reagowania na nie

²¹ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/521 z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie uruchomienia wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na mocy rozporządzenia (UE) 2016/369 oraz zmiany jego przepisów w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19 (Dz.U. L 117 z 15.4.2020, s. 3).

²² Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (COM(2020) 220 final).

²³ Decyzja nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

²⁴ Islandia, Norwegia, Serbia, Macedonia Północna, Czarnogóra i Turcja.

²⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

²⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/state_of_the_union_2020_letter_of_intent_en.pdf

²⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 19 października 2020 r. – „Dynamiczna Unia w niestabilnym świecie” (COM(2020) 690 final).

oraz wzmocnienie roli istniejących agencji. Kolejne inicjatywy będą obejmowały wniosek w sprawie utworzenia agencji ds. zaawansowanych badań i rozwoju w dziedzinie biomedycyny, nową strategię farmaceutyczną, która ma zapewnić obywatelom bezpieczne, przystępne cenowo i wysokiej jakości leki, oraz europejską przestrzeń danych dotyczących zdrowia w celu wykorzystania danych do lepszej opieki zdrowotnej, lepszych badań naukowych i lepszego kształtowania polityki z korzyścią dla pacjentów.

W marcu 2021 r. przyjęto nowy program działań Unii w dziedzinie zdrowia („program UE dla zdrowia”)²⁸, którego celem jest zwiększenie odporności systemów opieki zdrowotnej na transgraniczne zagrożenia zdrowia, takie jak COVID-19, oraz zwiększenie zdolności zarządzania kryzysowego. Ponadto program ten przyczyni się do urzeczywistnienia Europejskiej Unii Zdrowotnej poprzez inwestycje w opiekę onkologiczną, lepszą gotowość na wypadek pandemii, dostępność leków i innowacji oraz rozwój technologii cyfrowych związanych ze zdrowiem i profilaktyki chorób.

W komunikacie z dnia 11 listopada 2020 r.²⁹ Komisja określiła pierwsze elementy składowe Europejskiej Unii Zdrowotnej. Komunikatowi temu towarzyszyły trzy wnioski ustawodawcze: rozporządzenie w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia zastępujące decyzję 1082/2013/UE³⁰ oraz wzmocnienie mandatów ECDC³¹ i EMA³².

W nowej inicjatywie dotyczącej Europejskiej Unii Zdrowotnej opowiedziano się za wzmocnieniem istniejących struktur i mechanizmów na rzecz lepszej ochrony przed zagrożeniami zdrowia ludzkiego, zapobiegania tym zagrożeniom oraz gotowości i reagowania na nie na poziomie UE. Zaleca się w niej wzmocnienie ram transgranicznej współpracy w zakresie wszystkich zagrożeń zdrowia w celu skuteczniejszej ochrony życia i ochrony rynku wewnętrznego, a także utrzymania najwyższych standardów ochrony praw człowieka i swobód obywatelskich. Wzmacnia się w niej również rolę UE w międzynarodowej koordynacji i współpracy na rzecz zapobiegania transgranicznym zagrożeniom zdrowia i ich kontroli oraz poprawy globalnego bezpieczeństwa zdrowotnego.

W kontekście nowej Europejskiej Unii Zdrowotnej Komisja zapowiedziała również przedstawienie przed końcem 2021 r. wniosku ustawodawczego dotyczącego utworzenia urzędu ds. reagowania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia zdrowia (HERA).

²⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia („Program UE dla zdrowia”) na lata 2021–2027 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 282/2014 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 1).

²⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Budowanie Europejskiej Unii Zdrowotnej: Zwiększenie odporności UE na transgraniczne zagrożenia zdrowia (COM(2020) 724 final).

³⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylająca decyzję nr 2119/98/WE (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

³¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 851/2004 ustanawiające Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (COM(2020) 726 final).

³² Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia roli Europejskiej Agencji Leków w zakresie gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej i zarządzania kryzysowego w odniesieniu do produktów leczniczych i wyrobów medycznych (COM(2020) 725 final).

W komunikacie z dnia 25 listopada 2020 r.³³ Komisja przedstawiła nową strategię farmaceutyczną dla Europy, która zawiera konkretne działania mające na celu zapewnienie dostępu do leków oraz ich dostępności i przystępności cenowej. Działania te będą wspierały zróżnicowane i bezpieczne łańcuchy dostaw, zapewniając otwartą autonomię strategiczną UE na świecie, a także promowały produkty farmaceutyczne zrównoważone pod względem środowiskowym. Strategia ta ma również na celu poprawę gotowości na sytuacje kryzysowe i mechanizmów reagowania na nie.

Należy zauważyć, że istniejące i przyszłe agencje UE oraz inne organy UE odgrywają coraz ważniejszą rolę w realizacji celów wyżej wymienionych inicjatyw lub innych przyszłych inicjatyw. W związku z tym niniejszy wniosek ustawodawczy powinien również obejmować dostawy dokonywane na rzecz tych agencji lub organów lub dokonywany przez nie import.

EMA została utworzona w 1995 r.³⁴, a jej misją jest wspieranie doskonałości naukowej w zakresie oceny leków i nadzoru nad nimi z korzyścią dla zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt. Jej mandat zostanie wzmocniony w kontekście nowej Europejskiej Unii Zdrowotnej, tak by obejmował on monitorowanie i łagodzenie potencjalnych niedoborów leków i wyrobów medycznych o krytycznym znaczeniu, zapewnianie doradztwa naukowego w zakresie leków, które można wykorzystać do leczenia, profilaktyki lub diagnozowania chorób powodujących sytuacje kryzysowe, koordynowanie badań w celu monitorowania skuteczności i bezpieczeństwa szczepionek, a także koordynowanie badań klinicznych.

ECDC została utworzona w 2005 r.³⁵, a jej misja polega na identyfikacji i ocenie bieżących i pojawiających się zagrożeń zdrowia ludzkiego wynikających z chorób zakaźnych oraz informowaniu o tych zagrożeniach. Jej przyszły mandat będzie obejmował nadzór epidemiologiczny (w czasie rzeczywistym), planowanie gotowości i reagowania, sprawozdawczość i audyt, przedstawianie niewiążących zaleceń i opcji w zakresie zarządzania ryzykiem, zdolność do mobilizacji i uruchamiania Grupy Zadaniowej UE ds. Zdrowia w celu wspierania reagowania na szczeblu lokalnym w państwach członkowskich oraz tworzenie sieci laboratoriów referencyjnych UE i sieci ds. substancji pochodzenia ludzkiego.

Misją HERA będzie w przyszłości umożliwienie UE i jej państwom członkowskim szybkiego wdrożenia najbardziej zaawansowanych środków medycznych i innych środków w przypadku nagłego stanu zagrożenia zdrowia poprzez objęcie całego łańcucha wartości od koncepcji po dystrybucję i wykorzystanie³⁶.

³³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia farmaceutyczna dla Europy (COM(2020) 761 final).

³⁴ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2309/93 z dnia 22 lipca 1993 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję ds. Oceny Produktów Leczniczych (Dz.U. L 214 z 24.8.1993, s. 1).

³⁵ Rozporządzenie (WE) nr 851/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1).

³⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Budowanie Europejskiej Unii Zdrowotnej: Zwiększenie odporności UE na transgraniczne zagrożenia zdrowia (COM(2020) 724 final).

W latach 2020–2021 zostało przeprowadzonych lub jest zaplanowanych szereg wspólnych zamówień³⁷ obejmujących towary niezbędne do walki z pandemią COVID-19, takie jak środki ochrony indywidualnej (ŚOI), respiratory, sprzęt laboratoryjny, materiały do szczepień, szybkie testy antygenowe i środki terapeutyczne (np. Remdesivir). W ramach instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych Komisja zamówiła bezpośrednio maski, środki terapeutyczne i testy w celu przekazania ich państwom członkowskim.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Artykuł ten stanowi, że Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków pośrednich.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, Unia może podejmować działania tylko wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Obowiązująca dyrektywa VAT uniemożliwia państwom członkowskim stosowanie ogólnego zwolnienia z VAT do importu towarów przez Komisję lub agencję lub organ UE oraz dostaw towarów i świadczenia usług na rzecz Komisji lub agencji lub organu UE, mających na celu wspieranie i ułatwianie stosowania środków przyjmowanych na szczeblu UE w interesie publicznym. Inicjatywa ustawodawcza na szczeblu UE mająca na celu zmianę dyrektywy jest najskuteczniejszym sposobem zapewnienia funkcjonowania takich środków poprzez całkowite wyeliminowanie VAT jako czynnika kosztowego, a także usunięcie dodatkowego obciążenia wynikającego z kosztów przestrzegania przepisów.

• Proporcjonalność

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ nie wykracza poza to, co jest konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia zamierzonego celu. Inicjatywa zwalnia z podatku VAT import towarów oraz dostawy towarów i świadczenie usług, które Komisja lub agencja lub organ UE nabywają w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii, w szczególności w celu przygotowania środków na wypadek kryzysów i klęsk żywiołowych. Biorąc pod uwagę wpływ, jaki kryzysy lub klęski takie jak pandemia COVID-19 mogą mieć na gospodarki państw członkowskich, proponowane środki są proporcjonalne pod względem ich budżetowego wpływu na niektóre państwa członkowskie w wyniku zwolnienia z VAT.

• Wybór instrumentu

Aby zmienić obecnie obowiązującą dyrektywę VAT, konieczne jest przyjęcie dyrektywy.

³⁷ Art. 5 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylającej decyzję nr 2119/98/WE (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilny charakter niniejszej inicjatywy przedstawianej w kontekście pandemii COVID-19 konsultacje z zainteresowanymi stronami nie zostały przeprowadzone.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja opierała się na publicznie dostępnych informacjach na temat sytuacji epidemiologicznej, jak również na stosownych dostępnych dowodach naukowych odnoszących się do aktualnej pandemii COVID-19 i jej wpływu na podobne wyzwania w przyszłości.

- **Ocena skutków**

Ze względu na pilny charakter niniejszej inicjatywy przedstawianej w kontekście pandemii COVID-19 osobna ocena skutków nie została przeprowadzona.

- **Prawa podstawowe**

Niniejszy wniosek w znacznym stopniu ułatwi stosowanie środków unijnych, zwłaszcza w odniesieniu do ochrony zdrowia. Zdrowie jest podstawowym prawem człowieka. Wniosek jest zgodny z art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi, że przy określaniu i urzeczywistnianiu wszystkich polityk i działań Unii zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Ponadto jest on zgodny z art. 35 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, który stanowi, że każdy ma prawo dostępu do profilaktycznej opieki zdrowotnej i prawo do korzystania z leczenia na warunkach ustanowionych w ustawodawstwach i praktykach krajowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek zniesie VAT jako czynnik kosztowy w programach UE. Dzięki temu UE będzie mogła w ramach tego samego budżetu nabywać więcej towarów i usług przeznaczonych na przykład do bezpłatnego przekazania do państwa członkowskiego, krajowego organu ds. zdrowia lub szpitala.

Poprzez wprowadzenie nowego zwolnienia z VAT wniosek może ograniczyć dochody z tytułu podatku VAT pobierane przez państwa członkowskie, a co za tym idzie również zasoby własne oparte na VAT. Chociaż nie będzie to miało negatywnego wpływu na budżet UE, ponieważ zasoby własne oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) stanowią rekompensatę dla wszelkich wydatków niepokrytych przez tradycyjne zasoby własne i zasoby własne oparte na VAT, niepobrane zasoby własne oparte na VAT z niektórych państw członkowskich musiałyby zostać zrekompensowane przez wszystkie państwa członkowskie za pomocą zasobów własnych opartych na DNB. Biorąc jednak pod uwagę, że obecna ilość towarów i usług nabywanych przez instytucje UE i podlegających VAT jest niewielka (w porównaniu z ogólną wielkością gospodarki), wpływ ten będzie prawdopodobnie bardzo ograniczony.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)

Wniosek nie wymaga sporządzenia dokumentów wyjaśniających dotyczących transpozycji do prawa krajowego.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Celem art. 1 ust. 1 oraz art. 1 ust. 2 lit. a) jest zmiana dyrektywy VAT poprzez wprowadzenie zwolnienia z VAT importu towarów (nowa lit. fb) w art. 143 ust. 1) przez Komisję Europejską lub agencję lub organ ustanowione na mocy prawa Unii oraz dostaw towarów i świadczenia usług (nowa lit. ab) w art. 151 ust. 1) na rzecz Komisji Europejskiej lub agencji lub organu ustanowionych na mocy prawa Unii, w przypadku gdy Komisja lub agencja lub organ nabywają te towary lub usługi w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii w interesie publicznym.

Celem art. 1 ust. 2 lit. b) jest upoważnienie Komisji do wprowadzenia elektronicznego formularza poświadczenia zwolnienia służącego do potwierdzania, że transakcja kwalifikuje się do zwolnienia na podstawie art. 151 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy VAT. Taki elektroniczny formularz powinien zostać wprowadzony, by umożliwić państwom członkowskim lepsze stawienie czoła wyzwaniom związanym z epoką cyfrową oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego związanego ze stosowaniem papierowej wersji formularza, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, takich jak pandemia. Formularz elektroniczny należy przyjąć w konsultacji ze Stałym Komitetem Współpracy Administracyjnej ustanowionym na mocy art. 58 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010³⁸ z zastosowaniem procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011³⁹.

Wniosek wesprze zatem i ułatwi stosowanie środków przyjmowanych na szczeblu Unii w interesie publicznym poprzez wyeliminowanie kwot VAT, które stają się czynnikiem kosztowym, a także związanego z tym obciążenia regulacyjnego. Transakcje objęte niniejszym wnioskiem nie ograniczają się pod żadnym względem do „czynności wykonywanych w interesie publicznym”, o których mowa w tytule IX rozdział 2 dyrektywy VAT.

Chociaż niniejsza inicjatywa ma na celu ułatwienie stosowania środków przyjmowanych w różnych obszarach polityki, jest ona szczególnie pilna ze względu na trwającą pandemię COVID-19. Niektóre środki, które wchodzą w zakres przewidziany w niniejszej inicjatywie, są już stosowane. Aby zagwarantować maksymalną korzyść, państwa członkowskie powinny stosować zwolnienie z VAT wprowadzone niniejszym wnioskiem do transakcji realizowanych od dnia 1 stycznia 2021 r. z mocą wsteczną.

³⁸ Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1).

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Wniosek

DYREKTYWA RADY

zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w zakresie zwolnień w imporcie i niektórych dostawach, w odniesieniu do środków unijnych przyjmowanych w interesie publicznym

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z dyrektywą 2006/112/WE Rady³ państwa członkowskie zwalniają z podatku od wartości dodanej (VAT) import towarów przez Unię Europejską, Europejską Współnotę Energii Atomowej, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny lub przez organy utworzone przez Unię Europejską oraz dostawy towarów i świadczenie usług na ich rzecz, do których zastosowanie ma Protokół (nr 7) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, załączony do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („protokół”), w granicach i na warunkach określonych w tym protokole i umowach dotyczących jego wykonania lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib, w szczególności w zakresie, w jakim nie prowadzi to do zakłócenia konkurencji. Zwolnienie to jest jednak ściśle ograniczone do zakupów dokonywanych do użytku służbowego i nie obejmuje sytuacji, w których towary i usługi są nabywane przez organy Unii w interesie publicznym, w szczególności gdy mają być udostępniane nieodpłatnie państwom członkowskim lub osobom trzecim, takim jak krajowe organy lub instytucje.
- (2) Doświadczenia zdobyte podczas pandemii COVID-19 wskazują na pilną potrzebę przyjęcia środków w celu stworzenia gotowości do działania w podobnych sytuacjach w przyszłości. Aby umożliwić takie działanie, konieczne jest wprowadzenie szeroko zakrojonego zwolnienia z VAT w odniesieniu do nabywania towarów i usług przez Komisję lub przez agencję lub organ ustanowiony na mocy prawa Unii w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii w interesie publicznym. Zwolnienie takie jest w szczególności warunkiem koniecznym do tego, by móc wypracować rozwiązania ułatwiające stosowanie skoordynowanych środków zarządzania kryzysowego na szczeblu Unii. Można by w ten sposób zapewnić, że

¹ Dz.U. C , z , s. .

² Dz.U. C , z , s. .

³ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

środki przyjmowane w ramach różnych inicjatyw unijnych nie będą napotykać przeszkód w postaci kwot VAT do pobrania ani związanego z tym obciążenia regulacyjnego nałożonego na dostawców lub wykonawców niezbędnych towarów lub usług. Transakcje objęte zwolnieniem wprowadzonym niniejszym wnioskiem nie ograniczają się pod żadnym względem do „czynności wykonywanych w interesie publicznym”, o których mowa w tytule IX rozdział 2 dyrektywy 2006/112/WE.

- (3) Istnieje już świadectwo zwolnienia określone w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011⁴, które służy do potwierdzenia, że dostawa towarów lub świadczenie usług na rzecz kwalifikującego się podmiotu lub kwalifikującej się osoby fizycznej mogą zostać objęte zwolnieniem na podstawie art. 151 dyrektywy 2006/112/WE. Komisja, agencja lub organ ustanowione na mocy prawa Unii nabywające towary i usługi, do których ma zastosowanie to nowe zwolnienie z VAT, powinny być zobowiązane do wystawiania zaświadczenia dla swoich dostawców/wykonawców potwierdzającego, że dana transakcja kwalifikuje się do zwolnienia. Aby ułatwić wydawanie i przekazywanie, świadectwo to powinno mieć formę elektroniczną. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania art. 151 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do szczegółów technicznych dotyczących treści i wydawania świadectwa zwolnienia oraz specyfikacji dotyczących wiadomości elektronicznej, za pomocą której mają być przekazywane informacje zawarte w świadectwie. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁵.
- (4) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2006/112/WE.
- (5) W związku z obecną pandemią COVID-19 niektóre środki, które mogłyby wchodzić w zakres tych wyłączeń, są już stosowane. Aby zapewnić jak najlepsze wykorzystanie budżetu Unii w interesie publicznym, wyłączenia wprowadzone niniejszą dyrektywą powinny mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2021 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2006/112/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 143 ust. 1 dodaje się lit. fb) w brzmieniu:

„fb) import towarów przez Komisję lub agencję lub organ ustanowiony na mocy prawa Unii, w przypadku gdy Komisja lub taka agencja lub taki organ nabywa te towary lub usługi w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii w interesie publicznym;”;
- 2) w art. 151 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w akapicie pierwszym dodaje się lit. ab) w brzmieniu:

„ab) dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz Komisji lub agencji lub organu ustanowionego na mocy prawa Unii, w przypadku gdy Komisja lub

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz.U. L 77 z 23.3.2011, s. 1).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

taka agencja lub taki organ nabywa te towary lub usługi w ramach wykonywania mandatu udzielonego im na mocy prawa Unii w interesie publicznym;”;

b) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Ustanawia się świadectwo zwolnienia, które służy do potwierdzenia, że transakcja kwalifikuje się do zwolnienia na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych szczegóły techniczne dotyczące treści i wydawania świadectwa zwolnienia, a także specyfikacje dotyczące wiadomości elektronicznych, za pomocą których mają być przekazywane informacje zawarte w świadectwie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, a komitetem do tych celów jest komitet ustanowiony na mocy art. 58 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010.”.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2021 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2021 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą dyrektywę stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Wniosek dotyczący DYREKTYWY RADY zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE Rady w celu zniesienia kosztu VAT w odniesieniu do środków unijnych przyjmowanych w interesie publicznym.

2. LINIE BUDŻETOWE

2021

Rozdział 13, artykuł 130

Kwota zapisana w budżecie na 2021 r.: 17 967 491 250 EUR

3. WPŁYW FINANSOWY

Wniosek ma następujący wpływ finansowy zarówno na wydatki, jak i na dochody:

Linia budżetowa	Dochody <i>Wpływ na zasoby własne</i>	Okres: 01/01/2021 do 31/12/2021 (mln EUR do jednego miejsca po przecinku)
<i>Oszczędności w wydatkach Komisji na podatek VAT (potencjalnie w wielu różnych liniach budżetowych)</i>		- 110,00
Artykuł 130 Rozdział 13		1,65
Ogółem		- 108,35

Nowe zwolnienie z VAT wprowadzone niniejszym wnioskiem ogranicza się do importu towarów przez Komisję lub agencję lub inny organ ustanowiony na mocy prawa Unii oraz dostaw towarów i świadczenia usług na ich rzecz i nie jest otwarte na import ani nabycia dokonywane przez podmioty gospodarcze.

Celem wniosku jest wyeliminowanie kwot VAT z wydatków budżetowych Komisji lub agencji lub innego organu ustanowionego na mocy prawa Unii. Będzie to dotyczyło głównie zamówień na towary lub usługi, które mają być udzielane nieodpłatnie (w formie darowizny) państwom członkowskim lub osobom trzecim. W celu uproszczenia i ze względu na brak dostępności danych dotyczących rzeczywistych kwot VAT zapłaconych z budżetów UE

oszczędności budżetowe na 2021 r. oszacowano retrospektywnie na podstawie budżetu instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na 2020 r., który wynosił 3 450 mln EUR. Od tej kwoty odjęto budżet instrumentu na rzecz szczepionek w wysokości 2 900 mln EUR, ponieważ transakcje te zostały dokonane bezpośrednio na rzecz państw członkowskich (a nie na rzecz Komisji).

Na tej podstawie całkowita szacunkowa wartość importu oraz dostaw towarów i świadczonych usług, związanych z objętymi niniejszym wnioskiem nabyciami do celów nieodpłatnego przekazania, wynosi na ten okres **550 mln EUR**. Kwotę zaoszczędzonego VAT w wydatkach budżetowych oszacowano przy zastosowaniu hipotetycznej stawki podatkowej w wysokości 20 %, a zatem na 110 mln EUR.

Wpływ zmniejszenia zasobów własnych opartych na VAT na budżet UE, z uwzględnieniem jednolitej stawki poboru (0,30 %), szacuje się na 1,65 mln EUR.

Chociaż większość tych wydatków w ramach instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych jest w rzeczywistości zwolniona z VAT zgodnie z decyzją (UE) 2020/491 (import materiałów medycznych) i dyrektywą Rady (UE) 2020/2020 (zerowa stawka na testy), działania polegające na nabyciu do celów nieodpłatnego przekazania mogą być praktycznie prowadzone w odniesieniu do dowolnego towaru lub dowolnej usługi w przyszłości, a wyżej wymienione akty prawne mają charakter tymczasowy. W związku z tym uzasadnione jest, by jako kwotę wyjściową przyjąć całkowitą kwotę instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych (pomniejszoną o część dotyczącą szczepionek).

4. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Decyzja zawiera przepisy, zgodnie z którymi organy państw członkowskich są obowiązane do przekazania Komisji tekstu podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszym wnioskiem.